

FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf – introduktion, håndhævelse og danske sager

April 2025

Udlændingestyrelsen
Flygtningenævnet

FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf – introduktion, håndhævelse og danske sager

Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen har udarbejdet et fælles notat og en fælles database vedrørende FN's torturkonvention art. 3 og den hertil hørende praksis fra Torturkomitéen. Notatet beskriver Torturkomitéens praksis på emneopdelte områder, hvorefter der følger et kort referat af de relevante afgørelser. Der er linket til afgørelserne på Torturkomitéens hjemmeside.

Adgang til Torturkomitéens hjemmeside kan ske på følgende link: [OHCHR | Committee against Torture](#)

Udgiver: Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen
Ansvarlig institution: Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen
Copyright: Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen
Dato: 25. april 2006

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Udlændingestyrelsen

Farimagsvvej 51A
DK-4700 Næstved
Telf.: +45 35 36 66 00
E-mail: us@us.dk

Flygtningenævnet

Adelgade 11-13
DK-1304 København K
Telf.: +45 61 98 37 00
E-mail: fln@fln.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	1
1.1	Torturkonventionens definition af tortur	1
1.2	Håndhævelse af forbuddet imod tortur	2
1.3	Danske klagesager	3
2.	Torturkomitéens krav til bevis for risiko for tortur i modtagerstaten	4
2.1	Indledning	4
2.2	Torturkomitéens bemærkning af 21. november 1997	4
2.3	Praksis fra Torturkomitéen	5
2.4	Særligt om vurderingen af torturofres troværdighed	7
3.	Afgørelser fra FN's Torturkomité opdelt i særlige asylrelevante undergrupper	7
3.1	Artikel 3's absolutte karakter, "tålt ophold"	7
3.2	Agents of persecution	8
3.3	Sur Place	10
3.4	Forfølgelse af kvinder, herunder omskæring	11
3.5	Uforholdsmæssig streng straf, risiko for dobbeltstraf, udlevering til retsforfølgelse, umenneskelig straf	12
3.6	Subjektiv frygt	12
3.7	Udsendelse af psykisk svage og syge udlændinge	13
3.8	Medicinsk dokumentation	13
3.9	Spørgsmålet om iværksættelse af torturundersøgelse	14
3.10	Bevisvurderingen	15
3.11	Vurdering af den aktuelle risiko	16
3.12	IFA	17
3.13	Dublin	17
3.14	Første asylland	18
3.15	Sagsbehandling	18

4.	Torturkonventionens artikel 3 og artikel 16. Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionen, Flygtningekonventionen og Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.....	18
4.1	Torturkonventionens artikel 3: forbuddet mod udsendelse (refoulement) til tortur	18
4.2	Torturkonventionens artikel 16: vedrørende anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.....	19
4.3	Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionens artikel 3 og Flygtningekonventionens artikel 33.....	20
4.4	Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionens artikel 3 og Den europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 3.....	22
5.	Litteraturliste.....	23

1. Indledning

FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf blev vedtaget af FN's Generalforsamling den 10. december 1984 og trådte i kraft den 26. juni 1987 for de første 20 stater, heriblandt Danmark, der havde ratificeret konventionen. Danmark har ikke taget nogen forbehold for konventionen og anerkender Torturkomitéens kompetence til at modtage og behandle mellemstatslige og individuelle klagesager.

Konventionen findes i bekendtgørelse nr. 88 af 23. oktober 1987.

1.1 Torturkonventionens definition af tortur

I konventionens artikel 1 (1) defineres tortur således:

"I denne konvention betyder udtrykket "tortur" enhver handling, ved hvilken stærk smerte eller lidelse, enten fysisk eller mental, bevidst påføres en person med det formål at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse fra denne eller en tredjemand, at straffe ham for en handling, som han selv eller en tredjemand har begået eller mistænkes for at have begået, eller at skræmme eller lægge tvang på ham, eller en tredjemand, eller af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling, når en sådan smerte eller lidelse påføres af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. Smerte eller lidelse, der alene er en naturlig eller tilfældig følge eller del af lovlige sanktioner, er ikke omfattet."

I henhold til ovennævnte definition bemærkes det, at selve torturen består i påførelse af *stærk fysisk eller psykisk smerte eller lidelse* ("severe pain or suffering"). Et oprindeligt forslag om, at smerten skulle påføres systematisk blev ikke medtaget i den endelige tekst, og det kan på den baggrund udledes, at en enkelt isoleret handling kan udgøre tortur.

Selvom teksten kun henviser til handlinger og ikke undladelser, antages det i litteraturen, at også en *undladelse*, såsom en forsætlig undladelse af at forsyne en fange med mad og drikke, kan udgøre tortur, se *The United Nations Convention against Torture*; Hernan Burges og Hans Danelius, side 118.

Af definitionens ordlyd fremgår, at kun den smerte eller lidelse, der påføres *forsætligt*, vil kunne udgøre tortur. Heraf følger, at smerte eller lidelse, der skyldes en ulykke eller en forsømmelse, ikke vil opfylde betingelserne for tortur.

I definitionen opregnes de formål, der vil være knyttet til den forsætlige påførelse af smerte eller lidelse¹.

Et af de formål der nævnes i definitionen er *at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse*. I de fleste tilfælde vil den person, der udsættes for tortur, tillige være den, man ønsker skal meddele en given oplysning eller tilstå et givent forhold. Artikel 1 omfatter imidlertid også tilfælde, hvor den person, der udsættes for tortur, er en *tredje person*, f.eks. hustruen til den person man ønsker skal tilstå et givent forhold.

Artikel 1 omfatter alene handlinger udøvet af personer, for hvis handlinger *statslige myndigheder* kan holdes ansvarlige. Handlinger begået af private personer falder derfor som udgangspunkt udenfor artikel 1. Det skyldes, at man ved oprettelsen af konventionen ønskede at fokusere på de personer, der på den ene

---

¹ I modsætning til den engelske version af konventionsteksten, hvorfra kan udledes, at opregningen af formål ikke er udtømmende ("such ... as"), indeholder den danske oversættelse af konventionsteksten tilsyneladende en udtømmende opregning af formål.

eller anden måde er tilknyttet staten, og hvor det almindelige retssystem ikke som normalt vil træde til og retsforfølge gerningsmanden. Afgørende for vurderingen vil i den givne situation være, hvorvidt statslige myndigheder i en eller anden forstand er involveret i påførelsen af smerten, eventuelt ved at samtykke eller indvillige heri. Der henvises nærmere til General Comment No. 2, som er omtalt nedenfor under afsnittene 3.2 og 4.3.

1.2 Håndhævelse af forbuddet imod tortur

Ved konventionen er der oprettet en Komité imod Tortur, der er tillagt kompetence til at påse, at medlemsstaterne efterlever deres forpligtelser i henhold til konventionen.

Periodiske rapporter

De kontraherende stater har ved underskrivelsen af konventionen forpligtet sig til at indsende periodiske rapporter om de foranstaltninger, de har truffet for at gennemføre deres forpligtelser efter konventionen. Komitéen drøfter herefter rapporterne sammen med de pågældende medlemsstater, hvorefter Komitéen udarbejder nogle afsluttende bemærkninger og anbefalinger ("conclusions and recommendations") til den pågældende stat.

Generelle bemærkninger (General Comment)

Torturkomitéen kan vedtage generelle bemærkninger ("general comments") [General Comment No. 1](#) af 21. november 1997 om konventionens fortolkning og anvendelse vedrører fortolkningen af konventionens artikel 3, forbuddet mod udsendelse til tortur (kapitel 2 "Torturkomitéens krav til bevis for risiko for tortur i modtagerstaten").

I december 2017 vedtog komitéen [General Comment No. 4](#), som erstattede General Comment No.

1. General Comment No. 4 af 4. september 2018 indeholder beskrivelser af komiteens egen fortolkning og forståelse af specifikke bestemmelser i torturkonventionen og udgør således et fortolkningsbidrag til blandt andet artikel 3.

[General Comment No. 2](#) af 24. januar 2008 vedrører staternes implementering af konventionens artikel 2 og komitéens forståelse af forpligtelserne i denne bestemmelse.

Undersøgelser

Hvis Komitéen modtager pålidelige oplysninger, der synes at indeholde velbegrundede tilkendegivelser om, at tortur anvendes systematisk i en stat, kan Komitéen opfordre pågældende stat til at samarbejde ved en undersøgelse af oplysningerne.

Mellemstatslige klager

En kontraherende stat kan overfor Komitéen gøre gældende, at en anden kontraherende stat ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til konventionen. Danmark har anerkendt Komitéens kompetence til at behandle sådanne klager over Danmark. Komitéen har endnu ikke i praksis behandlet en mellemstatslig klage.

Individuelle klager

Danmark har endvidere anerkendt Komitéens kompetence til, i henhold til artikel 22, at modtage og behandle klager fra enkeltpersoner, der hævder at være ofre for en behandling i strid med konventionen. Selve behandlingen af sagen sker i traditionelle kontradiktoriske rammer, og sagen afsluttes ved, at Komitéen underretter den pågældende stat og klageren om sine synspunkter. Komitéens afgørelser er ikke retligt bindende for staterne.

Ifølge Komitéen følger det af en kontraherende stats anerkendelse af den individuelle klageadgang, at staten er forpligtet til at efterkomme en anmodning fra Komitéen om interim measures. I sagen [Mafhoud Brada mod Frankrig \(sag nr. 195/2002 af 24. maj 2005\)](#) udtalte Komitéen:

"The Committee observes that the State party, in ratifying the Convention and voluntarily accepting the Committee's competence under article 22, undertook to cooperate with it in good faith in applying and giving full effect to the procedure of individual complaint established thereunder. The State party's action in expelling the complainant in the face of the Committee's request for interim measures nullified the effective exercise of the right to complaint conferred by article 22, and has rendered the Committee's final decision on the merits futile and devoid of object. The Committee thus concludes that in expelling the complainant in the circumstances that it did the State party breached its obligations under article 22 of the Convention."

1.3 Danske klagesager

Siden den 26. juni 1987, hvor reglerne om den individuelle klageadgang trådte i kraft for Danmarks vedkommende, har Torturkomitéen behandlet en række klagesager mod Danmark. Alle klagesagerne vedrørte artikel 3 i konventionen, der lyder:

"1. Ingen deltagende stat må udvise, tilbagelevere ("refoulere") eller udlevere en person til en anden stat hvor der er væsentlige grunde for at antage, at han vil være i fare for at blive underkastet tortur.

2. Med henblik på at vurdere, om der foreligger sådanne grunde, skal de kompetente myndigheder tage alle de relevante omstændigheder i betragtning, herunder om der i den pågældende stat er et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelse af menneskerettighederne."

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[A.A. mod Danmark \(sag nr. 1068/2021 af 12. juli 2024\)](#)

[H.S. mod Danmark \(sag nr. 792/2016 af 19. juli 2021\)](#)

[F.K. mod Danmark \(sag nr. 743/2016 af 30. december 2020\)](#)

[C.Y. mod Danmark \(sag nr. 647/2014 af 17. maj 2018\)](#)

[S.A.M mod Danmark \(sag nr. 693/2015 af 3. august 2018\)](#)

[I.U.K. et al. mod Danmark \(sag nr. 703/2015 af 17. maj 2018\)](#)

[G.I. mod Danmark \(sag nr. 625/2014 af 10. august 2017\)](#)

[S.S.B. mod Danmark \(sag nr. 602/2014 af 28. april 2017\)](#)

[M.B., A.B., D.M.B. and D.B. mod Denmark \(sag nr. 634/2014 af 21. december 2016\)](#)

[R.K. mod Danmark \(sag nr. 607-2014 af 12. august 2016\)](#)

[J.N. mod Danmark \(sag nr. 628-2014 af 13. maj 2016\)](#)

I.M. mod Danmark (sag nr. 593-2014 af 6. marts 2016)

C.N. mod Danmark (sag nr. 709-2015 af 29. april 2016)

A.A.I. and A.H.A. et al. mod Danmark (sag nr. 2402-2014 af 29. marts 2016)

F.K. mod Danmark (sag nr. 580-2014 af 23. november 2015)

M.S. mod Danmark (sag nr. 571-2013 af 10. august 2015)

Z. mod Danmark (sag nr. 555-2013 af 10. august 2015)

X. mod Danmark (sag nr. 458-2011 af 28. november 2014)

Nicmeddin Alp mod Danmark (sag nr. 466-2011 af 14. maj 2011)

Sivagnanaratnam mod Danmark (sag nr. 429-2010 af 11. november 2013)

A.A. mod Danmark (sag nr. 412/2010 af 19. december 2012)

K.H. mod Danmark (sag nr. 464/2011 af 3. december 2012)

Said Amini mod Danmark (sag nr. 339/2008 af 30. november 2010)

V.R. mod Danmark (sag nr. 210/2002 afgørelse af 21. november 2003)

M.O. mod Danmark (sag nr. 209/2002 afgørelse af 17. november 2003)

F.F.Z. mod Danmark (sag nr. 180/2001 afgørelse af 30. april 2002)

E.T.B. mod Danmark (sag nr. 146/1999 afgørelse af 30. april 2002)

J.F.S.C. mod Danmark (sag nr. 143/1999 afgørelse af 10. maj 2000)

2. Torturkomitéens krav til bevis for risiko for tortur i modtagerstaten

2.1 Indledning

I den praktiske anvendelse af udsendelsesforbuddet i Torturkonventionens artikel 3 er det af afgørende betydning at få klarhed over, hvornår Torturkomitéen anser det for godtgjort, at der er en risiko for, at en udlænding underkastes tortur i modtagerstaten. Eller med andre ord: hvilke krav stilles til bevisbyrden for risiko for tortur i modtagerstaten?

2.2 Torturkomitéens bemærkning af 21. november 1997

Det fremgår af Torturkomitéens generelle bemærkning vedrørende fortolkningen af konventionens artikel 3, at det er klageren, der skal godtgøre, at denne risikerer at blive udsat for tortur ved en udsendelse, og at

risikoen for tortur er "*personal and present*".

I sagen *Ruben David mod Sverige* udtalte Komitéen vedrørende beviskravet:

"8.3 The Committee observes that the State party has not contested the complainant's claim that he was tortured and notes that the Aliens Appeal Board was of the view that the complainant's political opponents may have been responsible for this torture. However, the Committee notes that seven years have passed since the torture took place, that the complainant's alleged level of responsibility in the Bangladesh Freedom Party was low and his participation was at the local level only. In addition, it observes that the complainant has provided no evidence, documentary or otherwise, either to the State party or to the Committee, to demonstrate that he had been convicted and sentenced to life imprisonment for murder. In fact, it is clear from the judgment provided by the State party on 22 April 2005 that the complainant's name is not among those convicted. For these reasons, and considering the fact that the government has changed since the alleged torture, the Committee considers that the complainant has failed to show that substantial grounds exist, to prove that he would be at a real and personal risk of being subjected to torture if removed from Sweden."

For så vidt angår den specifikke risikovurdering opstilles i bemærkningen en ikke udtømmende opregning af forhold, staterne skal lade tale henholdsvis for og imod eksistensen af en reel risiko for, at en given person vil blive udsat for tortur i modtagerstaten. Bemærkningen nævner bl.a.:

- hvorvidt der i staten er et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelse af menneskerettighederne,
- om klageren tidligere har været udsat for tortur eller anden mishandling foretaget af myndighederne eller med deres indvilligelse,
- eksistensen af medicinsk eller andet uafhængigt bevis til støtte for, at klageren tidligere har været udsat for tortur eller anden mishandling,
- klagerens eventuelle politiske aktiviteter, enten i eller udenfor den pågældende stat,
- omstændigheder vedrørende klagerens troværdighed,
- faktiske divergencer i asylhistorien.

Endelig nævnes i bemærkningen, at Komitéen i sin vurdering af sager vedrørende artikel 3, vil lægge vægt på fakta, som er indhentet af den indklagede stat, men at man ikke vil anse sig for bundet heraf.

2.3 Praksis fra Torturkomitéen

Et stort antal individuelle klager har for Torturkomitéen gjort gældende, at den stat de befinder sig i, vil krænke forbuddet imod udsendelse til tortur, hvis klageren udsendes til en given stat, idet klageren dér risikerer at blive udsat for tortur.

Komitéen benytter i sine afgørelser en standardformulering, der lyder:

"The Committee must decide, pursuant to paragraph 1 of Article 3, whether there are substantial grounds for believing that the author would be in danger of being subjected to torture upon return to ...

In reaching this decision, the Committee must take into account all relevant considerations, pursuant to paragraph 2 of Article 3, including the existence of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights. The aim of the determination, however, is to establish whether the individual concerned would be personally at risk of being subjected to torture in the country to which he or she would return. The existence of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights in a country does not as such constitute a sufficient ground for determining that a particular person would be in danger of being subjected to torture upon his or her return to that country; specific grounds must exist indicating that the individual concerned would be personally at risk. Similarly, the absence of a consistent pattern of gross violations of human rights does not mean that a person cannot be considered to be in danger of being subjected to torture in his or her specific circumstances."

Af denne formulering, der i det store hele gengiver principperne fra Komitéens egen generelle bemærkning (se ovenfor) kan udledes, at det afgørende for vurderingen vil være, hvorvidt klageren kan godtgøre, at der er "*substantial grounds for believing*" (vægtige grunde for at antage), at denne risikerer at blive udsat for tortur ved udsendelsen til sit hjemland. Det kan endvidere udledes, at eksistensen af et mønster af alvorlige krænkelse af menneskerettighederne tillægges en vis vægt, uden dog at være udslagsgivende, idet det afgørende vil være, hvorvidt "*the individual concerned would be personally at risk*".

Det er blevet hævdet, at Torturkomitéens vurdering af klagerens troværdighed ikke er så stringent som de enkelte stater tilsvarende vurdering, se Morten Kjærum, *Flygtningeret – Menneskeret*; EU- ret & Menneskeret, 2/1999 side 8-17.

Sikkert er det i hvert fald, at Komitéen ved flere lejligheder har udtalt, at enkelte divergencer må accepteres, så længe Komitéen er af den overbevisning, at klagers forklaring i øvrigt er troværdig og sammenhængende. I *H.D. mod Schweiz* (nærmere beskrevet under afsnit 2.5) udtalte Komitéen således:

"6.4. In the present case, the Committee notes that the State party draws attention to inconsistencies and contradictions in the author's account, casting doubt on the truthfulness of his allegations. The Committee considers however, that even in the presence of lingering doubts as to the truthfulness of the facts presented by the author of a communication, it must satisfy itself that the applicant's security will not be jeopardized. It is not necessary, for the Committee to be so satisfied, that all the facts related by the author should be proved: it is enough if the Committee considers them sufficiently well attested and credible."

I *A mod Holland* (nærmere beskrevet under afsnit 2.5) skulle Komitéen tage stilling til en klage fra en person, der i løbet af sagsbehandlingen havde ændret forklaring om identitet og asylmotiv. Komitéen udtalte bl.a.:

"6.5. The Committee notes that in the proceedings that followed his first request for asylum the author lied about his identity and his nationality and expressed a number of inconsistencies as to the reasons that prompted his departure from Tunisia. In the Committee's view, however, these inconsistencies were clarified by the explanations given by the author in his interview with immigration authorities on 24 February 1997, explanations which have not been referred to in the State party's submissions."

A mod Holland illustrerer således, at Komitéen betragter visse årsager til en klagers divergerende forklaringer som acceptable og ikke lægger klageren dette til last.

Se hertil også *Ayas mod Sverige* og *Aemei mod Sverige* (begge nærmere beskrevet under afsnit 2.5), hvor Komitéen bemærkede, at selvom der nok kunne rejses en vis tvivl om troværdigheden af klagerens forklaring, måtte Komitéen være helt sikker på, at klagerens sikkerhed ikke kompromitteredes i hjemlandet, og at det ikke var nødvendigt at alle sagens omstændigheder var bevist, når Komitéen dog anså dem det at være tilstrækkeligt underbyggede som troværdige.

Praksis viser omvendt også, at det belaster en klagers generelle troværdighed, hvis han ikke er i stand til at give en fornuftig forklaring på, hvorfor han har afgivet skiftende forklaringer under asylsagens forløb, se hertil *M.K.O. mod Holland* (nærmere beskrevet under afsnit 2.5).

2.4 Særligt om vurderingen af torturofres troværdighed

I adskillige af de sager hvor Torturkomitéen har statueret en krænkelse af artikel 3, har den indklagede stat meddelt afslag på asyl med en henvisning til, at pågældende klager har forklaret divergerende og utroværdigt i løbet af sagsbehandlingen. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at Torturkomitéen flere gange har udtalt, at det ikke kan forventes, at personer, der tidligere har været udsat for tortur, på samme måde som personer, der ikke har været udsat for tortur, kan redegøre fuldstændig præcist og sammenhængende for alle sagens forhold.

Afgørende vil i sager med påstande om tortur være, hvorvidt den pågældende klager, efter Komitéens opfattelse, kan redegøre tilstrækkeligt troværdigt og sammenhængende for sin sag, uagtet der undervejs kan identificeres divergenser. I *Haydin mod Sverige* (nærmere beskrevet under afsnit 2.5) udtalte Komitéen:

"6.7. .... The Committee notes that the State party has pointed to contradictions and inconsistencies in the author's story and further notes the author's explanations for such inconsistencies. The Committee considers that complete accuracy is seldom to be expected by victims of torture, especially when the victim suffers from post-traumatic stress syndrome; it also notes that the principle of strict accuracy does not necessarily apply when the inconsistencies are of a materiel nature. In the present case, the Committee considers that the presentation of the facts by the author does not raise significant doubts as to the trustworthiness of the general veracity of his claims."

Tilsvarende udtalte Komitéen i *Ayas mod Sverige*:

"6.5. It is not in dispute that the author comes from a politically active family. Moreover, the Committee considers the explanations regarding his own political activities as credible and consistent with the findings of the medical reports according to which he suffers from post-traumatic stress syndrome and his scars are in conformity with the alleged causes. Although the author changed his first version of the facts he gave a logical explanation of his reasons for having done so. Hence, the Committee has not found inconsistencies that would challenge the general veracity of his claim."

Endelig kan nævnes, at Komitéen i *I.A.O. mod Sverige* (nærmere beskrevet under afsnit 2.5) udtalte:

"14.3. The Committee has noted the medical evidence provided by the author, and on this basis is of the opinion that there is a firm reason to believe that the author has been tortured in the past. In this context, the Committee observes that the author suffers from a post-traumatic stress disorder, and that this is to be taken into account when assessing the author's presentation of the facts. The Committee is therefore of the opinion that the inconsistencies that exist in the author's story do not raise doubts as to the general veracity of his claim that he was detained and tortured."

3. Afgørelser fra FN's Torturkomité opdelt i særlige asylrelevante undergrupper

3.1 Artikel 3's absolutte karakter, "tålt ophold"

Torturkomitéen har i flere sager statueret, at forbuddet imod udsendelse til tortur er absolut og gælder uagtet en udlændings eventuelle forbrydelser i hjemlandet eller uønskede handlinger i værtslandet.

I *Paez mod Sverige*, i *M.B.B. mod Sverige* og i *Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza mod Sverige* afviste Komitéen, at Sverige kunne udsende personer, der var mistænkt for at have begået alvorlige forbrydelser inden deres indrejse i Sverige og følgelig var udelukket fra at få asyl i henhold til Flygtningekonventionens udelukkelsesregler. I *Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza mod Sverige* gjorde de svenske myndigheder blandt andet gældende, at Sverige havde opfyldt sine forpligtelser under Torturkonventionen ved at indhente en garanti fra de egyptiske myndigheder for, at klagerens menneskerettigheder ville blive overholdt, såfremt han blev udsendt til Egypten. Komitéen udtalte, at tilvejebringelsen af diplomatiske garantier, der tilmed ikke foreskrev en håndhævelsesmekanisme, var ikke tilstrækkeligt til at beskytte mod den åbenbare risiko for tortur.

For så vidt angår Danmark har Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i februar 2006 besvaret en række spørgsmål fra en arbejdsgruppe under Europarådets Styringskomité for menneskerettigheder. Spørgsmålene drejede sig blandt andet om, hvorvidt der findes eksempler på, at Danmark har forsøgt at opnå diplomatiske garantier fra en udlændings hjemland for at sikre, at udlændingen ikke ved udsendelse til hjemlandet vil blive udsat for tortur. Integrationsministeriet svarede hertil, at Flygtningenævnet havde oplyst, at nævnet ikke var bekendt med anvendelsen af diplomatiske garantier i asylsager i Danmark.

I *Z.Z. mod Canada* og i *V.X.N og H.N. mod Sverige*, hvor Komitéen konkret fandt, at klagerne ikke længere risikerede at blive udsat for tortur i deres hjemlande, fastslog Komitéen, at forbuddet imod udsendelse til tortur i artikel 3 tillige beskytter personer, der har begået forbrydelser i værtslandet og på den baggrund anses som værende til fare for den offentlige orden i værtslandet.

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[X. og Y. mod Schweiz \(sag nr. 1081/2021 af 7. februar 2023\)](#)

[Adam Harun mod Schweiz \(sag nr. 758/2016 af 6. december 2018\)](#)

[H.Y. mod Schweiz \(sag nr. 747 af 9. august 2017\)](#)

[Bachan Singh Sogi mod Canada \(sag nr. 297/2006 af 29. november 2007\)](#)

[Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza mod Sverige \(sag nr. 233/2003 af 24. maj 2005\) Resumé af Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza mod Sverige](#)

[Z.Z. mod Canada \(sag 123/1998 af 15. maj 2001\)](#)

[V.X.N og H.N. mod Sverige \(sag nr. 130-131/1999 af 15. maj 2000\)
Resumé af V.X.N og H.N. mod Sverige](#)

[M.B.B. mod Sverige \(sag nr. 104/1998 af 5. maj 1999\)
Resumé af M.B.B. mod Sverige](#)

[Paez mod Sverige \(sag nr. 39/1996 af 28. april 1997\) Resumé af Paez mod Sverige](#)

3.2 Agents of persecution

Med en henvisning til Torturkonventionens artikel 1, hvoraf det bl.a. fremgår, at torturen påføres af *en eller på opfordring af en offentlig ansat eller anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons*

samtykke eller indvilligelse, har Torturkomitéen tidligere fundet, at smerte eller lidelse påført af en ikke-statslig aktør, som hovedregel ikke er omfattet af artikel 3 i konventionen.

I *S.V. og familie imod Canada* udtalte Komitéen således, at den var afskåret fra at statuere en krænkelse af artikel 3 i forbindelse med en eventuel risiko for overgreb fra private bevægelser/organisationer, såsom LTTE, der opererede på Sri Lanka, ligesom den i *G.R.B. mod Sverige* afviste, at en eventuel frygt for den peruvianske guerillabevægelse Den lysende Sti, kunne danne grundlag for en krænkelse af artikel 3. Begge sager er nærmere beskrevet nedenfor.

Der henvises endvidere til *S.S. mod Holland (sags nr. 191/2001 afsagt den 19. maj 2003)*, hvor Komitéen udtalte, at den var afskåret fra at statuere en krænkelse af artikel 3 i forbindelse med en eventuel risiko for overgreb fra private bevægelser/organisationer, såsom LTTE, der opererede på Sri Lanka.

Det fremgik endvidere af Torturkomitéens egen bemærkning af 21. november 1997 (bilag 1) om fortolkningen af konventionens artikel 3, at bestemmelsen ikke beskytter imod risiko for overgreb fra private i modtagerstaten.

På trods heraf, fandt Komitéen i *Elmi mod Australien (nærmere beskrevet nedenfor)*, at forbuddet imod udsendelse til tortur i artikel 3 beskyttede mod udsendelse af en klager til Somalia, hvor denne frygtede forfølgelse fra en klan, der havde kontrollen i den del af hovedstaden Mogadishu, hvor klagerens egen og mindre klan var bosiddende. Komitéen lagde ved afgørelsen vægt på, at nogle af de klaner og fraktioner, der kontrollerer visse områder af Somalia, udøver sådanne funktioner som normalt udøves af statslige myndigheder, hvorfor medlemmer af disse klaner og fraktioner kan falde ind under begrebet "offentlig ansat eller anden person, der virker i embeds medfør" i artikel 1.

Efter Komitéen havde truffet sidstnævnte afgørelse blev Shikal-klanen indlemmet i den nye overgangsregering i Somalia. Dette forhold, og det forhold at klageren var utroværdig, førte i en tilsvarende sag *Y.H.A. mod Australien* (nærmere beskrevet nedenfor) til at Australien ikke krænkede artikel 3 ved at udsende klageren, der ligesom Elmi også tilhørte Shikal-klanen, til Somalia.

I General Comment No. 2 af 24. januar 2008 udvidede komitéen definitionen af tortur til i visse tilfælde også at omfatte non-state actors. Følgende fremgår af punkterne 17-19:

"17. The Committee observes that States parties are obligated to adopt effective measures to prevent public authorities and other persons acting in an official capacity from directly committing, instigating, inciting, encouraging, acquiescing in or otherwise participating or being complicit in acts of torture as defined in the Convention. Thus, States parties should adopt effective measures to prevent such authorities or others acting in an official capacity or under colour of law, from consenting to or acquiescing in any acts of torture. The Committee has concluded that States parties are in violation of the Convention when they fail to fulfil these obligations. For example, where detention centres are privately owned or run, the Committee considers that personnel are acting in an official capacity on account of their responsibility for carrying out the State function without derogation of the obligation of State officials to monitor and take all effective measures to prevent torture and ill-treatment.

18. The Committee has made clear that where State authorities or others acting in official capacity or under colour of law, know or have reasonable grounds to believe that acts of torture or ill-treatment are being committed by non-State officials or private actors and they fail to exercise due diligence to prevent, investigate, prosecute and punish such non-State officials or private actors consistently with the Convention, the State bears responsibility and its officials should be considered as authors, complicit or otherwise responsible under the Convention for consenting to or acquiescing in such impermissible acts. Since the failure of the State to exercise due diligence to intervene to stop, sanction and provide remedies

to victims of torture facilitates and enables non-State actors to commit acts impermissible under the Convention with impunity, the State's indifference or inaction provides a form of encouragement and/or de facto permission. The Committee has applied this principle to States parties' failure to prevent and protect victims from gender-based violence, such as rape, domestic violence, female genital mutilation, and trafficking.

19. Additionally, if a person is to be transferred or sent to the custody or control of an individual or institution known to have engaged in torture or ill-treatment, or has not implemented adequate safeguards, the State is responsible, and its officials subject to punishment for ordering, permitting or participating in this transfer contrary to the State's obligation to take effective measures to prevent torture in accordance with article 2, paragraph 1. The Committee has expressed its concern when States parties send persons to such places without due process of law as required by articles 2 and 3."

Senest i december 2017 vedtog komitéen General Comment No. 4, som erstattede General Comment No. 1. General Comment No. 4 af 4. september 2018 indeholder blandt andet et afsnit om "Non-State actors".

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[H.S. mod Danmark \(sag nr. 792/2016 af 19. juli 2021\)](#)

[Flor Augustina Calfuna Paillalef mod Schweiz \(sag nr. 882/2018 af 2. januar 2020\)](#)

[A. I. mod Sverige \(sag nr. 729/2016 af 14. juni 2019\)](#)

[M.J.S. mod Nederlandene \(sag 757/2016 af 14. juni 2019\)](#)

[Y. G. mod Schweiz \(sag nr. 822/2017 af 7. februar 2019\)](#)

[S. mod Sverige \(sag nr. 691/2015 af 16. november 2018\)](#)

[H.I., L.I., S.I., A.I. mod Holland \(sag nr. 685/2015 af 10. november 2017\)](#)

[M.K.M. mod Australien \(sag nr. 681/2015 af 30. maj 2017\)](#)

[F.B. mod Nederlandene \(sag nr. 613-2014 af 20. november 2015\)](#)

[Y.H.A. mod Australien \(sag nr. 162/2000 af 23. november 2001\)](#)

[Resumé af Y.H.A. mod Australien](#)

[S.V. og familie imod Canada \(sag nr. 49/1996 af 15. maj 2001\) Resumé af S.V. og familie imod Canada](#)

[Elmi mod Australien \(sag nr. 120/1998 af 14. maj 1999\)](#)

[Resumé af Elmi mod Australien](#)

[G.R.B. mod Sverige \(sag nr. 83/1997 af 15. maj 1998\)](#)

[Resumé af G.R.B. mod Sverige](#)

3.3 Sur Place

Komitéen har i sin praksis fastslået, at forbuddet imod udsendelse til tortur i artikel 3 ikke blot beskytter personer, der har haft aktiviteter i hjemlandet inden indrejsen i værtslandet, men tillige personer, der har haft aktiviteter i værtslandet. Komitéen fastslog i *Aemei mod Schweiz* (nærmere beskrevet nedenfor) endvidere, at der på den baggrund konkret kan opstå tilfælde, hvor en stat, i henhold til artikel 3, vil være afskåret fra at udsende en person til en stat, hvor den pågældende person risikerer at blive udsat for tortur, alene på grund af den pågældendes aktiviteter i værtslandet.

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[M.T. mod Sverige \(sag nr. 997/2020 af 1. november 2024\)](#)

[A.A.S. m.fl. mod Sverige \(sag nr. 937/2019 af 17. november 2023\)](#)

[Kibrom Berhane mod Schweiz \(sag nr. 983/2020 af 18. juli 2023\)](#)

[H.S. mod Danmark \(sag nr. 792/2016 af 19. juli 2021\)](#)

[R.H. mod Sverige \(sag nr. 750/2016 af 10. maj 2018\)](#)

[I.E. mod Schweiz \(Sag nr. 683/2015 af 14. november 2017\)](#)

[H.Y. mod Schweiz \(sag nr. 747 af 9. august 2017\)](#)

[N.K. mod Holland \(sag nr. 623/2014 af 5. juli 2017\)](#)

[A.N.M. mod Sverige \(sag nr. 677/2015 af 5. maj 2017\)](#)

[Abed Azizi mod Schweiz \(sag nr. 492-2012 af 27. november 2014\)](#)

[Asghar Tahmuresi mod Schweiz \(sag nr. 489-2012 af 26. november 2014\)](#)

[Hussein Khademi et al. mod Schweiz \(sag nr. 473/2011 af 14. november 2014\)](#)

[K.N. F.W. and S.N mod Schweiz \(sag nr. 481-2011 af 19. maj 2014\)](#)

[A.A. mod Schweiz \(sag nr. 251/2004 af 20. november 2006\) Resumé af A.A. mod Schweiz](#)

[M.K.O. mod Holland \(sag nr. 134/1999 af 9. maj 2001\)](#)

[A.F. mod Sverige \(sag nr. 89/1997 af 8. maj 1998\)](#)

[Resumé af A.F. mod Sverige](#)

[X,Y og Z mod Sverige \(sag nr. 61/1996 af 6. maj 1998\) Resumé af X,Y og Z mod Sverige](#)

3.4 Forfølgelse af kvinder, herunder omskæring

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[X. mod Sverige \(sag nr. 1099/2021 af 8. november 2024\)](#)

[A.A.S. m.fl. mod Sverige \(937/2019 af 17. november 2023\)](#)

[M.J.S. mod Nederlandene \(sag nr. 757/2016 af 14. juni 2019\)](#)

[R.O. mod Sverige \(sag nr. 644/2014 af 18. november 2016\)](#)

3.5 Uforholdsmæssig streng straf, risiko for dobbeltstraf, udlevering til retsforfølgelse, umenneskelig straf

Af Komitéens udtalelser i *P.Q.L. mod Canada* fremgår at art. 3 ikke i alle tilfælde beskytter mod dobbelt straf, det vil således afhænge af karakteren af straffen i hjemlandet. I et obiter dictum afviste Komitéen, at en risiko for, at klageren ville blive arresteret og retsforfulgt for forbrydelser, han havde begået i Canada og afsonet flere års fængsel for, ikke var tilstrækkeligt til, at der var vægtige grunde for at antage, at pågældende risikerede at blive udsat for tortur i hjemlandet.

Komitéen udtalte endvidere i *V.X.N. og H.N. mod Sverige*, at risiko for at blive fængslet ikke i sig selv er nok til, at et forhold falder ind under beskyttelsen i artikel 3.

I *Chipana mod Venezuela* fastslog Komitéen, at en udlevering til retsforfølgelse for terrorisme og undergravende virksomhed krænkede artikel 3, idet det af baggrundsplysningerne fremgik, at personer, der var mistænkt for sådanne forbrydelser, risikerede at blive udsat for tortur i modtagerstaten.

I *Iratxe Sorzábal mod Frankrig* fastslog Komitéen, at det afgørende for, om en udsendelse udgør en krænkelse af artikel 3, er, om myndighederne på tidspunktet for udsendelsen kunne have indset, at klageren ved udsendelsen ville blive sat i en reel risiko for at blive udsat for tortur. Komitéen lagde i afgørelsen vægt på den tid, der var forløbet mellem udsendelsen og den angivelige tortur samt på, at klageren ikke fandtes at have påvist en årsagsforbindelse mellem udsendelsen og den angivelige tortur.

I *A.S. mod Sverige* fastslog Komitéen, at artikel 3 beskytter imod udsendelse til risiko for dødsstraf ved stening.

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[R.H. mod Sverige \(sag nr. 750/2016 af 10. maj 2018\)](#)

[Delshad Ravanbakhsh Rasooli mod Schweiz \(sag nr. 673/2015 af 27. april 2018\)](#)

[Iratxe Sorzábal mod Frankrig \(sag nr. 194/2001 af 3. maj 2000\) Resumé Iratxe Sorzábal mod Sverige](#)

[A.S. mod Sverige \(sag nr. 49/1999 af 24. november 2000\) Resumé A.S.. mod Sverige](#)

[V.X.N. og H.N. mod Sverige \(sag nr. 130-131/1999 af 15. maj 2000\) Resumé V.X.N. og H.N. mod Sverige](#)

[P.Q.L. mod Canada \(sag nr. 57/1996 af 17. november 1997\) Resumé af P.Q.L. mod Canada](#)

3.6 Subjektiv frygt

Torturkomitéen har i *K.R. mod Schweiz* udtalt, at den mishandling, klageren ville blive udsat for, såfremt han blev udsendt til sit hjemland, hvor han tidligere var blevet udsat for graverende og langvarig tortur, på

grund af risikoen for, at hans depressive tilstand ville forværres i en sådan grad, at han sandsynligvis ville begå selvmord, kunne nå et niveau sammenligneligt med tortur, og at udsendelse af klageren til hans hjemland før gennemførelsen af hans rehabilitering i opholdslandet ville udgøre en krænkelse af artikel 3.

Torturkomitéen har også i K.R. mod Schweiz fastslået, at udsendelsen af klageren ville krænke forbuddet imod grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling i artikel 16.

Komitéen havde tidligere i G.R.B. mod Sverige tilsyneladende afvist, at en eventuel forværring af en klagers helbredstilstand, på grund af en udsendelse til modtagerstaten, ville kunne falde ind under artikel 16, mens det senere udtaltes i S.V. og familie mod Canada, at Komitéen konkret var ude af stand til at statuere en krænkelse af artikel 16, idet klageren ikke havde vedlagt tilstrækkeligt dokumentation til støtte herfor.

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[K.R. mod Schweiz \(sag nr. 1018/2020 af 1. september 2023\)](#)

[S. mod Sverige \(sag nr. 691/2015 af 16. november 2018\)](#)

[S.S.S. mod Canada \(sag nr. 245/2004 af 5. december 2005\) Resumé af S.S.S. mod Canada](#)

[S.V. og familie mod Canada \(sag nr. 49/1996 af 15. maj 2001\) Resumé af S.V. og familie imod Canada](#)

[G.R.B. mod Sverige \(sag nr. 83/1997 af 15. maj 1998\) Resumé af G.R.B. mod Sverige](#)

3.7 Udsendelse af psykisk svage og syge udlændinge

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[C.F.T. mod Schweiz \(sag nr. 829/2017 af 25. juli 2019\)](#)

[M.K.M. mod Australien \(sag nr. 681/2015 af 30. maj 2017\)](#)

3.8 Medicinsk dokumentation

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[F.K. mod Danmark \(sag nr. 743/2016 af 30. december 2020\)](#)

[S.A.M mod Danmark \(sag nr. 693/2015 af 3. august 2018\)](#)

[I.U.K. et al. mod Danmark \(sag nr. 703/2015 af 17. maj 2018\)](#)

[C.Y. mod Danmark \(sag nr. 647/2014 af 17. maj 2018\)](#)

[Z.K. and A.K. mod Schweiz \(sag nr. 698/2015 af 11. maj 2018\)](#)

[A. Sh. et al. mod Schweiz \(sag 717/ 2015 af 4. maj 2018\)](#)

[S.S. mod Canada \(Sag nr. 715/2015 af 28. november 2017\)](#)

T.Z. mod Schweiz (Sag nr. 688/2015 af 22. november 2017)

G.E. mod Australien (sag nr. 725/2016 af 11. august 2017)

G.I. mod Danmark (sag nr. 625/2014 af 10. august 2017)

P.V. mod Australien (sag nr. 708/2015 af 29. juni 2017)

M.K.M. mod Australien (sag nr. 681/2015 af 30. maj 2017)

H.K. mod Australien (sag nr. 701/2015 af 22. maj 2017)

A.M.D. mod Danmark (sag nr. 653/2015 af 12. maj 2017)

S.T. mod Australien (sag nr. 716/2015 af 11. maj 2017)

K. mod Australien (sag nr. 591/2014 af 25. november 2015)

S.A.P. et al. V. Schweiz (sag nr. 565-2013 af 25. november 2015)

E.K.W. mod Finland (sag nr. 490-2012 af 4. maj 2015)

Hussein Khademi et al. mod Schweiz (sag nr. 473-2011 af 14. november 2014)

Mr. X and Mr. Z mod Finland (sag nr. 483-2011 & 485-2011 af 12. maj 2014)

X. Q. L. mod Australien (sag nr. 455-2011 af 2. maj 2014)

R. K. et al. mod Sverige (sag nr. 309/2006 af 19. maj 2008)

Haydin mod Sverige (sag nr. 101/1997 af 16. december 1998)
Resumé af Haydin mod Sverige

X., Y. og Z. mod Sverige (sag nr. 61/1996 af 6. maj 1998)
Resumé af X., Y. og Z. mod Sverige

3.9 Spørgsmålet om iværksættelse af torturundersøgelse

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

F.K. mod Danmark (sag nr. 743/2016 af 30. december 2020)

S.A.M. mod Danmark (sag nr. 693/2015 af 3. august 2018)

I.U.K. et al. mod Danmark (sag nr. 703/2015 af 17. maj 2018)

C.Y. mod Danmark (sag nr. 647/2014 af 17. maj 2018)

G.I. mod Danmark (sag nr. 625/2014 af 10. august 2017)

A.M.D. mod Danmark (sag nr. 653/2015 af 12. maj 2017)

S.S.B. mod Danmark (sag nr. 602/2014 af 28. april 2017)

3.10 Bevisvurderingen

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

M.T. mod Sverige (sag nr. 997/2020 af 1. november 2024)

A.S. mod Sverige (sag nr. 949/2019 af 14. februar 2023)

A.Y. mod Schweiz (sag nr. 887/2018 af 22. juli 2022)

H.S. mod Danmark (sag nr. 792/2016 af 19. juli 2021)

Flor Augustina Calfuna Paillalef mod Schweiz (sag nr. 882/2018 af 2. januar 2020)

S.A.M. mod Danmark (sag nr. 693/2015 af 3. august 2018)

I.U.K. et al. mod Danmark (sag nr. 703/2015 af 17. maj 2018)

C.Y. mod Danmark (sag nr. 647/2014 af 17. maj 2018)

Z.K. and A.K. mod Schweiz (sag nr. 698/2015 af 11. maj 2018)

Z.A. et al. mod Sverige (sag nr. 732/2016 af 11. maj 2018)

Delshad Ravanbakhsh Rasooli mod Schweiz (sag nr. 673/2015 af 27. april 2018)

S.S. mod Canada (sag nr. 715/2015 af 28. november 2017)

T.Z. mod Schweiz (sag nr. 688/2015 af 22. november 2017)

J.B. mod Schweiz (sag nr. 721/2015 af 17. november 2017)

I.E. mod Schweiz (sag nr. 683/2015 af 14. november 2017)

G.E. mod Australien (sag nr. 725/2016 af 11. august 2017)

P.V. mod Australien (sag nr. 708/2015 af 29. juni 2017)

S.T. mod Australien (sag nr. 716/2015 af 11. maj 2017)

M.K.M. mod Australien (sag nr. 681/2015 af 30. maj 2017)

H.K. mod Australien (sag nr. 701/2015 af 22. maj 2017)

A.M.D. mod Danmark (sag nr. 653/2015 af 12. maj 2017)

A.N.M. mod Sverige (sag nr. 677/2015 af 5. maj 2017)

S.S.B. mod Danmark (sag nr. 602/2014 af 28. april 2017)

R.M. mod Sverige (sag nr. 610/2014 af 18. januar 2017)

N.S. mod Canada (sag nr. 582/2014 af 1. december 2016)

S.S. mod Canada (sag nr. 581/2014 af 30. november 2016)

R.O. mod Sverige (sag nr. 644/2014 af 18. november 2016)

R. K. et al. mod Sverige (sag nr. 309/2006 af 19. maj 2008)

N.Z. S. mod Sverige (sag nr. 277/2005 af 29. november 2006)
Resumé af N.Z. S. mod Sverige

M.K.O. mod Holland (sag nr. 134/1999 af 9. maj 2001)
Resumé af M.K.O. mod Holland

3.11 Vurdering af den aktuelle risiko

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

A.A.S. m.fl. mod Sverige (sag nr. 937/2019 af 17. november 2023)

Kibrom Berhane mod Schweiz (sag nr. 983/2020 af 18. juli 2023)

Robert Nijimbere mod Sverige (sag nr. 984/2020 af 24. maj 2023)

A.Y. mod Schweiz (sag nr. 887/2018 af 22. juli 2022)

H.S. mod Danmark (sag nr. 792/2016 af 19. juli 2021)

Flor Augustina Calfuna Paillalef mod Schweiz (sag nr. 882/2018 af 2. januar 2020)

C.F.T. mod Schweiz (sag nr. 829/2017 af 25. juli 2019)

Y. G. mod Schweiz (sag nr. 822/2017 af 7. februar 2019)

X. mod Schweiz (sag nr. 765/2016 af 23. november 2018)

C.Y. mod Danmark (sag nr. 647/2014 af 17. maj 2018)

H.A. mod Sverige (sag nr. 744/2016 af 11. maj 2018)

R.H. mod Sverige (sag nr. 750/2016 af 10. maj 2018)

Delshad Ravanbakhsh Rasooli mod Schweiz (sag nr. 673/2015 af 27. april 2018)

I.E. mod Schweiz (Sag nr. 683/2015 af 14. november 2017)

E.A. mod Sverige (sag nr. 690/2015 af 11. august 2017)

H.Y. mod Schweiz (sag nr. 747 af 9. august 2017)

N.S. mod Canada (sag nr. 582/2014 af 1. december 2016)

S.S.B. mod Danmark (sag nr. 602/2014 af 28. april 2017)

R.G. et al mod Sverige (sag nr. 586/2014 af 25. november 2015)

R. K. et al. mod Sverige (sag nr. 309/2006 af 19. maj 2008)

M.C.M.V.F. og familie mod Sverige (sag nr. 237/2003 af 17. december 2005)
Resumé af M.C.M.V.F. og familie mod Sverige

S.S.S. mod Canada (sag nr. 245/2004 af 5. december 2005)
Resumé af S.S.S. mod Canada

S. P. og K mod Schweiz (sag nr. 231/2003 af 29. november 2005)
Resumé af S.P. og K mod Schweiz

Ruben David mod Sverige (sag nr. 220/2002 af 17. maj 2005)
Resumé af Ruben David mod Sverige

3.12 IFA

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

X mod Sverige (sag nr. 1099/2021 af 8. november 2024)

Flor Augustina Calfuna Paillalef mod Schweiz (sag nr. 882/2018 af 2. januar 2020)

I.A. mod Sverige (sag nr. 729/2016 af 14. juni 2019)

A. Sh. et al. mod Schweiz (sag 717/ 2015 af 4. maj 2018)

I.E. mod Schweiz (sag nr. 683/2015 af 14. november 2017)

N.S. mod Canada (sag nr. 582/2014 af 1. december 2016)

H.K. mod Australien (sag nr. 701/2015 af 22. maj 2017)

M.K.M. mod Australien (sag nr. 681/2015 af 30. maj 2017)

3.13 Dublin

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[A.J. m.fl. mod Schweiz \(sag nr. 1041/2020 af 26. april 2024\)](#)

[N.A. mod Schweiz \(sag nr. 1096/2021 af 9. maj 2024\)](#)

[A.N. mod Schweiz \(sag nr. 742/2016 af 3. august 2018\)](#)

3.14 Første asylland

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[X. og Y. mod Schweiz \(sag nr. 1081/2021 af 7. februar 2023\)](#)

[K.S. mod Schweiz \(sag nr. 832/2017 af 2. august 2022\)](#)

3.15 Sagsbehandling

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[A.Y. mod Schweiz \(sag nr. 887/2018 af 22. juli 2022\)](#)

4. Torturkonventionens artikel 3 og artikel 16. Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionen, Flygtningekonventionen og Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

4.1 Torturkonventionens artikel 3: forbuddet mod udsendelse (refoulement) til tortur

Den bestemmelse der i praksis er mest betydningsfuld for udlændingemyndigheder i FN's Torturkonvention er artikel 3, der indeholder et forbud mod udsendelse (refoulement) af personer, der i modtagerstaten risikerer at blive udsat for tortur. Artikel 3 lyder,

"1. Ingen deltagende stat må udvise, tilbagelevere ("refoulere") eller udlevere en person til en anden stat hvor der er væsentlige grunde for at antage, at han vil være i fare for at blive underkastet tortur.

2. Med henblik på at vurdere, om der foreligger sådanne grunde, skal de kompetente myndigheder tage alle de relevante omstændigheder i betragtning, herunder om der i den pågældende stat er et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelser af menneskerettighederne."

Bestemmelsen, der har til formål at regulere enhver måde, hvorpå en person fysisk overføres fra en stat til en anden, uanset om der er tale om udlevering, overførsel, udvisning eller lign., er til en vis grad baseret på udsendelsesforbuddet i Flygtningekonventionens artikel 33 og praksis fra Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg i henhold til Menneskerettighedskonventionens artikel 3.

Udsendelsesforbuddet i Torturkonventionens artikel 3 karakteriseres rettelig som konventionens væsentligste bestemmelse, hvilket illustreres af at ca. 90% af de individuelle klagesager, der har været indbragt for Torturkomitéen, har vedrørt staternes påståede krænkelser af artikel 3's forbud mod

udsendelse til tortur.

Torturkomitéens bemærkning af 21. november 1997

Torturkomitéen udarbejdede i 1997 sin første generelle bemærkning ("general comment") vedrørende fortolkningen af Torturkonventionens bestemmelser. Bemærkningen vedrører fortolkningen af konventionens artikel 3 og har således været af stor betydning for staternes praktiske anvendelse af denne artikel. Komitéen henviser da også til bemærkningen i adskillige af sine afgørelser, se eksempelvis *M.B.B. mod Sverige* (sag nr. 104/1998 af 5. maj 1999) og *Haydin mod Sverige* (sag nr. 101/1997 af 20. november).

I bemærkningen slås bl.a. fast, at forbuddet imod udsendelse i artikel 3 også finder anvendelse i tilfælde af udsendelse til et andet land end det land, hvor personen risikerer at blive udsat for tortur, hvis personen risikerer at blive videresendt til det pågældende land, se endvidere *Korban mod Sverige*, sag nr. 88/1997 af 16. november 1998.

Det fremgår også af bemærkningen, at henvisningen til "et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelse af menneskerettighederne " i artikel 3 (2), alene henviser til sådanne krænkelse og lign. som sker med myndighedernes samtykke eller indvilligelse.

Se i øvrigt om bemærkningen i kapitel 2: Torturkomitéens krav til bevis for risiko for tortur i modtagerstaten.

I december 2017 vedtog komitéen General Comment No. 4, som erstattede General Comment No. 1. General Comment No. 4 af 4. september 2018 er ligeledes et fortolkningsbidrag til blandt andet artikel 3.

4.2 Torturkonventionens artikel 16: vedrørende anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Udsendelsesforbuddet i artikel 3 nævner kun tortur og ikke anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Torturkomitéen ses ikke at have taget klar stilling til, hvorvidt Torturkonventionen tillige beskytter mod udsendelse til anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ².

Konventionens artikel 16 har følgende ordlyd:

"Stk. 1. Enhver deltagende stat skal på ethvert territorium under sin jurisdiktion påtage sig at forhindre andre handlinger, som indebærer grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, som ikke udgør tortur som defineret i artikel 1, når sådanne handlinger er foretaget af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. I særdeleshed skal de forpligtelser, der er indeholdt i artiklerne 10,11,12 og 13 anvendes således, at henvisninger til andre former for grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf træder i stedet for henvisninger til tortur.

Stk. 2. Forholdsreglerne i denne konvention er uden præjudicerende virkning for bestemmelserne i noget andet folkeretligt instrument eller national lovgivning, der forbyder grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller som vedrører udlevering eller udvisning."

---

² Rehof og Trier, *Menneskeret* 1990, side 344, antager dog, at TK art. 16, stk. 2. finder anvendelse f.s.v.a. udlevering m.v. til stater, hvor pågældende må antages at risikere en grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Se endvidere Morten Kjærum; *Flytningeret – Menneskeret*; EU-ret & Menneskeret, 2/1999, side 8-17.

Komitéen har derimod behandlet sager, hvor klageren har påstået at selve den fysiske udsendelse vil være så voldsam og traumatisk, at det i sig selv vil kunne karakteriseres som umenneskelig eller nedværdigende og på den baggrund i strid med artikel 16.

I *G.R.B. mod Sverige*, sag nr. 83/1997 af 15. maj 1998, udtalte Komitéen, at:

"6.7. The Committee must further decide whether, pursuant to paragraph 1 of article 16, the author's forced return would constitute cruel, inhuman or degrading treatment or punishment not amounting to torture as defined in article 1, in view of the author's poor state of health. The Committee notes the medical evidence presented by the author demonstrating that she suffers severely from post-traumatic stress disorder, most notably as the consequence of the abuse faced by the author in 1991. The Committee considers however, that the aggravation of the author's state of health possibly caused by her deportation would not amount to the type of cruel, inhuman or degrading treatment envisaged by article 16 of the Convention, attributable to the State party."

I sagen *S.V. mod Canada*, sag nr. 49/1996 af 15. maj 2001, udtalte Komitéen vedrørende artikel 3, at:

"9.8 ... the Committee observes that article 3 applies only to situations of torture as defined in article 1 of the Convention".

Herefter bemærkede Komitéen vedrørende artikel 16:

"9.9. With regard to the authors` allegation that the decision to expel them would in itself constitute an act of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment in contravention of article 16 of the Convention, the Committee notes that the authors have not submitted sufficient evidence in substantiation of this claim"

Komitéen har således fundet at have kompetence til at behandle klager vedrørende udsendelser, der påstås at være i strid med artikel 16, men ses endnu ikke at have fundet, at en konkret fysisk udsendelse i sig selv har været i strid med artikel 16.

4.3 Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionens artikel 3 og Flygtningekonventionens artikel 33

Torturkonventionens artikel 3 er som nævnt til en vis grad baseret på det tilsvarende forbud mod udsendelse (refoulement), der indeholdes i Flygtningekonventionens artikel 33. På trods af klare ligheder mellem de to bestemmelser, er omfanget af beskyttelsen i henhold til de to konventioner imidlertid ikke fuldstændig overlappende.

Forbuddet mod "refoulement" i Flygtningekonventionens artikel 33 beskytter kun de personer, der opfylder betingelserne i konventionens artikel 1 A-F, dvs. personer der nærer en velbegrundet frygt for forfølgelse *på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en bestemt social gruppe eller sine politiske anskuelser*. Forfølgelse på anden baggrund falder således udenfor beskyttelsen i Flygtningekonventionen.

Beskyttelsen i henhold til Torturkonventionens artikel 3 er, modsat beskyttelsen i henhold til Flygtningekonventionen, *ikke begrænset til bestemte årsager*. Torturkomitéen koncentrerer sig således alene om at få klarlagt, hvorvidt der eksisterer en tilstrækkelig stor risiko for, at en person vil blive udsat for tortur, som defineret i konventionens artikel 1, og vil ikke være interesseret i at klarlægge, hvorvidt torturen påføres som led i en forfølgelse, der eksempelvis er racistisk eller etnisk baseret. Det bør i den forbindelse dog bemærkes, at det, i henhold til Torturkonventionens artikel 1, er en betingelse for at karakterisere en given behandling som tortur, at den påføres med et bestemt formål for øje, såsom at opnå en tilståelse eller

lignende.

Det fremgår af Flygtningekonventionens artikel 33 (2), at beskyttelsen imod udsendelse kan fortabes af personer, der enten er til fare for værtslandets sikkerhed eller har begået alvorlig kriminalitet. I modsætning hertil fremgår det af praksis for Torturkomitéen, at *beskyttelsen mod udsendelse i henhold til Torturkonventionens artikel 3 er absolut* og gælder uagtet pågældende persons eventuelle uønskede eller farlige aktiviteter i værtslandet.

Asylsøgende udlændinge vil således på visse områder være bedre beskyttet af udsendelsesforbuddet i Torturkonventionen end af det tilsvarende udsendelsesforbud i Flygtningekonventionen.

På et enkelt område vil beskyttelsen i henhold til Flygtningekonventionen imidlertid være bedre end beskyttelsen i henhold til Torturkonventionen. Det fremgår af såvel UNHCR's håndbog om procedurer og kriterier for fastlæggelse af flygtningestatus (pkt. 65) og af flere staters praksis ved fortolkningen af Flygtningekonventionen, at udsendelsesforbuddet i Flygtningekonventionens artikel 33, under visse omstændigheder, kan udstrækkes til at beskytte personer, der frygter forfølgelse, der udgår fra private personer, som modtagerstatens myndigheder er ude af stand til at beskytte imod.

Torturkomitéen har med en henvisning til Torturkonventionens artikel 1, hvoraf det bl.a. fremgår, at torturen påføres af *en eller på opfordring af en offentlig ansat eller anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse*, fundet, at smerte eller lidelse påført af en ikke-statslig aktør, som det helt klare udgangspunkt ikke er omfattet af artikel 3 i konventionen. Dette følger endvidere af Torturkomitéens egen generelle bemærkning af 21. november 1997 (General Comment No. 1) om fortolkningen af konventionens artikel 3.

I General Comment No. 2 af 24. januar 2008 udvidede komitéen definitionen til i visse tilfælde også at omfatte non-state actors. Følgende fremgår af punkterne 17-19:

“17. The Committee observes that States parties are obligated to adopt effective measures to prevent public authorities and other persons acting in an official capacity from directly committing, instigating, inciting, encouraging, acquiescing in or otherwise participating or being complicit in acts of torture as defined in the Convention. Thus, States parties should adopt effective measures to prevent such authorities or others acting in an official capacity or under colour of law, from consenting to or acquiescing in any acts of torture. The Committee has concluded that States parties are in violation of the Convention when they fail to fulfil these obligations. For example, where detention centres are privately owned or run, the Committee considers that personnel are acting in an official capacity on account of their responsibility for carrying out the State function without derogation of the obligation of State officials to monitor and take all effective measures to prevent torture and ill-treatment.

18. The Committee has made clear that where State authorities or others acting in official capacity or under colour of law, know or have reasonable grounds to believe that acts of torture or ill-treatment are being committed by non-State officials or private actors and they fail to exercise due diligence to prevent, investigate, prosecute and punish such non-State officials or private actors consistently with the Convention, the State bears responsibility and its officials should be considered as authors, complicit or otherwise responsible under the Convention for consenting to or acquiescing in such impermissible acts. Since the failure of the State to exercise due diligence to intervene to stop, sanction and provide remedies to victims of torture facilitates and enables non-State actors to commit acts impermissible under the Convention with impunity, the State's indifference or inaction provides a form of encouragement and/or de facto permission. The Committee has applied this principle to States parties' failure to prevent and protect victims from gender-based violence, such as rape, domestic violence, female genital mutilation, and trafficking.

19. Additionally, if a person is to be transferred or sent to the custody or control of an individual or institution known to have engaged in torture or ill-treatment, or has not implemented adequate safeguards, the State is responsible, and its officials subject to punishment for ordering, permitting or participating in this transfer contrary to the State's obligation to take effective measures to prevent torture in accordance with article 2, paragraph 1. The Committee has expressed its concern when States parties send persons to such places without due process of law as required by articles 2 and 3."

Senest i december 2017 vedtog komitéen General Comment No. 4, som erstattede General Comment No. 1. General Comment No. 4 af 4. september 2018 indeholder blandt andet et afsnit om "Non-State actors".

Afgørelserne er listet kronologisk med de nyeste afgørelser først.

[Flor Augustina Calfuna Paillalef mod Schweiz \(sag nr. 882/2018 af 2. januar 2020\)](#)

[I.A. mod Sverige \(sag nr. 729/2016 af 14. juni 2019\)](#)

[M.J.S. mod Nederlandene \(sag nr. 757/2016 af 14. juni 2019\)](#)

[S. mod Sverige \(sag nr. 691/2015 af 16. november 2018\)](#)

4.4 Forskelle i beskyttelsen af udlændinge i henhold til Torturkonventionens artikel 3 og Den europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 3

Der er adskillige lighedspunkter mellem det forbud mod udsendelse til tortur, der følger af Torturkonventionens artikel 3 og det forbud mod udsendelse til tortur, der følger af den praksis Menneskerettighedsdomstolen har udviklet i henhold til EMRK artikel 3.

Såvel Torturkonventionens artikel 3 som EMRK artikel 3 beskytter *enhver* person mod udsendelse til tortur, uanset årsagen til torturen og uagtet pågældende persons eventuelle uønskede eller farlige handlinger i værtslandet.

Det bemærkes dog, at det, i henhold til Torturkonventionens artikel 1, er en betingelse for at karakterisere en given behandling som tortur, at den påføres med et bestemt formål for øje, såsom at opnå en tilståelse eller lignende.

I den juridiske litteratur har det været gjort gældende, at Torturkonventionen på visse områder yder udlændinge en bedre beskyttelse end EMRK. Udover de fordele der består i, at sagsbehandlingstiden for Torturkomitéen for tiden er kortere end for Menneskerettighedsdomstolen, og at der ikke er foreskrevet nogle tidsfrister ved anlæggelsen af en klagesag for Komitéen, er det bl.a. blevet hævdet, at beviskravene ved Torturkomitéen er mere lempelige. Det vil sige, at der skal mindre til for at anse det for tilstrækkeligt godtgjort, at en person i tilfælde af udsendelse risikerer at blive udsat for tortur. Det er i den forbindelse særligt blevet hævdet, at selvom både Torturkomitéen og Menneskerettighedsdomstolen har lagt sig fast på, at klageren skal kunne sandsynliggøre en reel og personlig fare for at blive udsat for tortur, har det i praksis vist sig, at Torturkomitéen i højere grad end Menneskerettighedsdomstolen accepterer inkonsekvens og modsigelser i en klagers forklaring, hvis den finder, at sagen i øvrigt er tilstrækkeligt underbygget og troværdig, se Morten Kjærum, *Flygtningeret – Menneskeret*; EU-ret & Menneskeret, 2/1999 side 8-17 og ovenfor afsnit 2.3 om beviskrav.

Uanset om ovenstående argument er korrekt, er det værd at notere sig, at Sverige adskillige gange er blevet dømt for at overtræde forbuddet imod udsendelse til tortur i Torturkonventionens artikel 3. I sag nr.

65/1997 af den 6. maj 1998 gjorde Sverige Komitéen opmærksom på, at den hidtil var blevet dømt i alle sager, som Komitéen havde realitetsbehandlet vedrørende artikel 3, og at Den europæiske Menneskerettighedsdomstol afviser de fleste sager imod Sverige som "åbenbart ugrundede" til trods for, at den principielt anlægger den samme test som Komitéen. Ved samme lejlighed ytrede Sverige bekymring over det man fra svensk side anså som udviklingen af to forskellige standarder for rettigheder, der principielt er identiske.

Det kan i den forbindelse bemærkes, at den tendens Menneskerettighedsdomstolen har til at lade det tale til den indklagede stats fordel, hvis denne har opnået en vis erfaring i at behandle asylsager fra det pågældende land eller tydeligvis har gennemført en omhyggelig sagsbehandling og inddraget alle klagerens personlige forhold, ikke spores i praksis fra Torturkomitéen.

På et enkelt område vil beskyttelsen i henhold til EMRK utvivlsomt være bedre, end beskyttelsen i henhold til Torturkonventionen. Af praksis for Menneskerettighedsdomstolen fremgår nemlig, at EMRK artikel 3, ligesom Flygtningekonventionens artikel 33, i modsætning til Torturkonventionens artikel 3, under visse omstændigheder, beskytter imod udsendelse til private personers overgreb.

5. Litteraturliste

- Inkorporering af menneskerettighedskonventioner i dansk ret, Betænkning nr. 1407
- The United Nations Convention against Torture; J. Herman Burges & Hans Danelius; Kluwer 1988
- Morten Kjærum; Flygtningeret – Menneskeret; EU-ret & Menneskeret, 2/1999, side 8-17.
- UNHCR; Håndbog om procedurer og kriterier for fastlæggelse af flygtningestatus; 2002.
- Menneskeret; Lars Adam Rehof & Tyge Trier; DJØF 1990